

Rättegången mot Pussy Riot i ryska medier

Markus Rainerson

Institutionen för slaviska och baltiska språk, finska, nederländska
och tyska

Examensarbete 15 hp

Ryska - Kandidatkurs

Höstterminen 2017

Handledare: Aleksei Semenenko

Examinator:

Stockholms
universitet

Rättegången mot Pussy Riot i ryska medier

Markus Rainerson

Abstract

Denna uppsats ämnar undersöka rapporteringen av Pussy Riot, under tiden av deras rättegång för deras akt i Kristus Frälsarens katedral i Moskva, 2012. Min forskningsfråga är: Hur representerades Pussy Riot under tiden för deras rättegång 2012 i tidningarna Rossijskaja Gazeta, och Nezavisimaja Gazeta genom patriarkala diskurser, ortodoxa diskurser, diskurser om Rysslands säregenhet, samt diskurser om juridik? Genom en analys av dessa diskurser synliggörs olika influenser från institutioner i det ryska samhället. Detta hjälper även att sätta Pussy Riot och deras akt i ett större historiskt perspektiv. Materialet som analyseras är utvalda artiklar ur den oberoende tidningen Nezavisimaja Gazeta och den statliga tidningen Rossijskaja Gazeta. De specifika diskurserna är hämtade ur annan forskning, men ingen forskning har använt alla tillsammans, varför denna uppsats kan hjälpa synliggöra förhållanden mellan aktörer i det ryska samhället, som annan forskning inte har gjort.

Nyckelord: Pussy Riot, Diskursanalys, Ryssland, Ortodoxa Kyrkan, Genus

1. Inledning	1
1.1 Pussy Riot.....	1
1.2 Syfte och frågeställning.....	3
1.3 Material	3
2. Historisk bakgrund.....	4
2.1 Pussy Riots uppträdande, och relationen mellan den ryska staten och den ryska ortodoxa kyrkan	4
2.2 Pussy Riots uppträdande och feminismen i Ryssland.....	6
2.3 Medier i Putins Ryssland	7
3. Teori & Metod	9
3.1 Teori	9
3.2 Tidigare forskning	10
3.3 Metod	13
3.3.1 Patriarkal diskurs	14
3.3.2 Juridisk diskurs	15
3.3.3 Ortodox diskurs	15
3.3.4 Diskurs om Rysslands säregenhet	16
2. Empirisk Analys.....	18
2.1 Analys av juridisk diskurs i Nezavisimaja Gazeta.....	19
2.2 Analys av ortodox diskurs i Nezavisimaja Gazeta	20
2.3 Analys av patriarkal diskurs i Nezavisimaja Gazeta.....	21
2.4 Analys av diskurs om Rysslands säregenhet i Nezavisimaja Gazeta	21
2.5 Analys av juridisk diskurs i Rossijskaja Gazeta.....	22
2.6 Analys av ortodox diskurs i Rossijskaja Gazeta	23
2.7 Analys av patriarkal diskurs i Rossijskaja Gazeta.....	25
2.8 Analys av diskurs om Rysslands säregenhet i Rossijskaja Gazeta	25
3. Slutsatser	26
3.1 Återkoppling till syfte och frågeställning.....	26
3.2 Sammanfattning, diskussion och argumentation om resultatet av diskursanalysen	27
3.3 Förslag till framtida forskning	29

1. Inledning

1.1 Pussy Riot

Pussy Riot grundades 2011 och fokuserade på spontanta uppträdanden på platser ej sanktionerade av staten. Gruppen emanerade ur en diskussion med temat punk-feminism mellan en grupp konstnärer, vilka var med i rörelsen Riot Grrrl. Pussy Riot skapades sida vid sida med det nya civilsamhället i Moskva, som hålls ihop genom olika former av vardagssolidaritet (Rosenberg, 2016: 218-221) och refereras ofta till som en punkgrupp. En central del av deras koncept är att inte ha någon ledare, samt att vara anonyma. Gruppen har kopplingar till tidigare rörelser i Ryssland, som Guerrilla Girls, och Voina, men har mer politiskt fokus än dessa grupper. En anledning till att pussy Riot skapades, var ett svar på att Putin meddelade att han skulle ställa upp i nästa val (Bolin, 2014). Den 21 februari 2012 uppenbarade sig fem kvinnor ur Pussy Riot vid Kristus Frälsarens katedral i Moskva. Där framförde de sin låt, ”Guds moder, jaga bort Putin”¹, vars text var riktad mot kopplingen mellan Patriark Kirill och den politiska regimen. Gruppen blev anklagad för huliganism. Den tredje mars greps medlemmen Mary Alechina, och en annan medlem med tidigare anknytningar till konstnärgruppen ”Voina”, Nadezjda Tolokonnikova. De blev dömda till två års fängelse. Enligt domaren var de drivna av hat mot troende. Medier uppmärksammade att straffet kunde ge upp till sju års berövande av frihet. De anklagade nekade till inblandning i fallet, och vägrade att vittna. Efter rättegångsbeslutet om Alechina och Tolokonnikova, beslöt sig flera delar av det ryska samhället, både inom och utanför Moskva, att visa öppet stöd för de gripna medlemmarna, genom aktivism. Mer än 2000 troende undertecknade en gemensam vädjan till patriarken Kirill att avsluta brottmålet, bland annat med hänvisning till att de anklagade hade småbarn. Ett antal offentliga personligheter, både konstnärliga och statliga, har försökt få domen upphävd. Mer än hundra konstnärer publicerade den 27 juni ett överklagande, för att stoppa åtalet mot Pussy Riot, och för att släppa fri medlemmarna ur rättssystemets förvar. Den 14 mars 2012 avslogs begäran från Alechinas och Tolokonnikovas advokater, att ändra på domen. Nästa dag blev det känt att en tredje medlem kvarhölls i arrest, Katherine Samusevitj, som fick samma straff. Patriarken av Kirill kommenterade Pussy Riots aktioner för första gången den 24 mars 2012, i ett tal efter liturgin i en av Moskvas kyrkor. Han beskrev det som "глумлением над великими святынями" – ”ett hån mot det allra heligaste”, och anklagade Pussy Riot för att försöka motivera engagerad ”кошунство”-

---

¹ Se bilaga 1 i denna uppsats för fullständig text till sången

händelse. Löptiden av gripandet har förlängts flera gånger på begäran av statliga utredare. Den 26 april hävdade advokaten Samusevitj Violetta att det av en undersökning framgår att Pussy Riot sårade de troendes känslor, men att inga element av brott kan skönjas. Den 11 maj vägrade Moskvas tingsrätt att överväga deras datautvärdering, de avslog advokaters klagomål, och förlängde deras gripande. Den 16 maj genomfördes en undersökning som visade att Pussy Riots aktioner var grundat på religiöst hat, med experter från staten. En senare undersökning följde, av oberoende experter, som kom till en motsäggande slutsats. Författarna till den statliga undersökningen menade att deltagarna i Pussy Riot bröt mot accepterade normer, som bygger på religiöst hat med hänvisning till bland annat beslut i kyrkomöten under 300-talet och 600-talet, som förbjuder folk att ”vara i kyrkan i kosmiska och satiriska kläder, och dansa.” Den 4 juli började de tre fängslade medlemmarna att hungerstrejka för att protestera mot beslutet av Taganskij-domstolen att begränsa undersökningen som angick dem, och krävde att skyddstiden för dem skulle förlängas. Deras advokater meddelade senare att deras krav ej blev uppfyllda. 12 juli godkändes brottsmålet mot de tre medlemmarna av Pussy Riot, och nio stycken människor, bland dem en präst, hävdade att de upplevde en ”сильную душевную боль” vilket kan översättas till ”allvarlig psykisk/andlig smärta” på grund av de anklagades åtgärder. Ärendet sändes till Moskvas domstol, och rättegången började i huvudsak den 30 juli 2012. Medlemmarna erkände sig inte vara skyldiga, men när de talade beskrev det uppträdandet i katedralen som ett etiskt misstag. Åtalet krävde att utse ett straff på tre års fängelse. 17 augusti 2012 fann domstolen Tolokonnikova, Alechina och Samutsevitj skyldiga till huliganism, och dömde dem till två års fängelse i en straffkoloni. Mårten Robin (2013: 5-6) pekar på hur olika aktörer i samhället ger en väldigt olik bild av vad som skedde både i katedralen, och under rättegången, vilket motiverar en undersökning av synen på Pussy Riot. Efter gripandet har ett par människor försökt, men misslyckat, att utkräva böter från den påstådda skadan de har erfarit av att ha sett videon som Pussy Riot gjorde, vilken innehöll uppträdandet. Efter att ha överklagat och fått en ny advokat, släpptes Jekaterina Samutsevitj på villkor, med hänvisning till att hon blev tagen av en säkerhetsvakt innan hon hann delta i ”danserna och ropen” i katedralen. Domen förändrades inte för de andra två medlemmarna (Brock, 2016: 125-130, Bolin, 2014: 1-3; Rosenberg, 2016: 219-221; Neufield & Wiedlack, 2014: 152; Robin, 2013: 5-6). Fallet har blivit uppmärksammat av Amnesty och andra människorättsorganisationer, både i Ryssland och utomlands, samt musiker i hela världen, som öppet har stöttat dem. Politiska ledare, exempelvis USA:s president Barack Obama, har kritiserat rättegången, med fokus på både Putin och patriarkaten Kirill. Hur rättegången gick till har lett till flera band mellan den rysk-ortodoxa kyrkan och staten har uppenbarats

(Martinez, 2014: 9-10). De två återstående medlemmarna av Pussy Riot blev släppta den 23 december 2013, efter att duman accepterade en benådning (Stanglin, 2013). Detta var ett drag av Putin som var till för att sätta Ryssland i bättre ljus internationellt inför OS i Ryssland (Brock, 2016: 127).

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka hur Pussy Riot representerades under tiden för deras rättegång 2012 i ryska medier. Genom användandet av specifika diskurser kommer fallet med Pussy Riots agerande i Kristus Frälsarens Katedral 2012 att sättas i ett större historiskt perspektiv, samt visa på influenser från olika aktörer i samhället. Min forskningsfråga är: Hur representerades Pussy Riot under tiden för deras rättegång 2012 i tidningarna *Rossijskaja Gazeta*, och *Nezavisimaja Gazeta* genom patriarkala diskurser, ortodoxa diskurser, diskurser om Rysslands säregenhet, samt diskurser om juridik?

1.3 Material

Jag har valt två tidningar för min undersökning, en nationell och en oberoende. *Rossijskaja Gazeta* är den nationella uppteckningstidning under perioden jag har valt.

Uppteckningstidningar är auktoriserade av regeringen att publicera lagliga eller offentliga besked från statliga autoriteter. Historiker har över tiden börjat använda uppteckningstidningar, exempelvis *The New York Times* som en mätning för den generella uppfattningen i samhället (Martin, 1998: 1-10). *Rossijskaja Gazeta* är den största officiella tidningen, finansierad av staten. Enligt hemsidan ska den vara till för alla ämnen. Den tryckta versionen har en cirkulation av omkring 180,000 exemplar (Kananovich, 2015: 399).

Den oberoende tidningen kommer vara *Nezavisimaja Gazeta*.

Urvalen kommer vara tio artiklar ur båda tidningarna under tiden för Pussy Riots rättegång, mellan den 31 juli och 17 augusti 2012. De tio artiklarna kommer att sökas efter, genom sökningsorden "Pussy Riot" på båda hemsidorna. Samplingen i en diskursanalys är ofta relativt liten, eftersom det handlar om en djupare analys, och större mängd data skulle vara omöjligt att hantera (Avdi & Georgaca, 2011: 1-5).

Textmaterial skapar ofta problem med tolkning och representation. För att förbli rigorös brukar forskare använda kodning eller bygga teman (Cope, 2013: 440-453). Dessa teman kommer specificeras i form av utvalda diskurser, presenterade i teori-och metoddelen. Först

krävs dock lite större historisk bakgrund, som hjälper precisera hur Pussy Riots uppträdande synliggjorde och påverkade relationen mellan kyrkan och staten i det ryska samhället, samt hur det påverkade diskussionen om feminism i Ryssland. Denna bakgrund kommer att understryka vikten av de valda diskurserna. Censur och propaganda i medier kommer också nämnas, vilket motiverar valet av material för undersökningen.

2. Historisk bakgrund

Denna del ämnar presentera den historiska bakgrunden för Pussy Riots framträdande 2012. Fokus kommer ligga på hur deras uppträdande påverkade specifika aktörer och väckte nya diskussioner i det ryska samhället, vilket senare i teori- och metoddelen anknyts till de specifika diskurserna som används.

2.1 Pussy Riots uppträdande, och relationen mellan den ryska staten och den ryska ortodoxa kyrkan

Den ryska regeringen och den ryska ortodoxa kyrkan är två av de starkaste auktoriteterna i Ryssland, och är en stor del av folkets samhörighet och identitet, vilken har varit i kris sedan Sovjetunionens fall. I post-traumatiska samhällen som Ryssland är det typiskt att det inte finns någon samhällelig eller institutionell reflektion av arvet från Sovjet, något som även togs upp av Alechina som eget försvar i domstolen (Tolstaja, 2014: 103). Sedan 1990-talet har kyrkan fått nästan obegränsad hjälp från staten. Kyrkan skapar och uttrycker normer, och sprider dem till alla sociala institutioner i samhället, enligt en egen dogmatisk tolkning av kristen etik, i synnerhet när det kommer till könsroller, utbildning, och föräldraskap. Allt detta trots att den ryska federationen är sekulär enligt konstitutionen (Gradskova et al, 2013).

Återknytandet mellan den ryska staten och den ortodoxa kyrkan har hållit på sedan Sovjetunionen upplöstes, och stärkts under Putin. Redan innan valet 2012 uttryckte Putin att han ville återknyta statens band till kyrkan, och göra kyrkan mer synlig i medier. Den ortodoxa kyrkan och staten har gemensamma mål som förenar dem (Martinez, 2014: 4-5). Patriarken har bl.a. uppmanat troende att rösta på Putin (Bolin, 2014: 21) och kallade Putins regeringstid, i jämförelse med Jeltsins, "ett Guds mirakel". Flera gånger har Putins språk i olika uttalanden reflekterat det nära förhållandet mellan kyrkan och staten. Implicit i hans resonemang i dessa uttalanden är att båda ska tjäna det Nya Ryssland. Många uttalanden har reflekterat hur han vill bygga en identitet kring staten med hjälp av religionen, vilket har varit

en stor del av hans inhemska politik. Han har även nämnt hur religionen sammanför människor genom spirituella värden, och bidragit med en moralisk grund i samhället (Gerlach, 2015). Ett exempel på kyrkans indirekta inflytande över staten är mötet mellan flera av kyrkans lobbyister i Justiteministeriets Expertråd för att deriga statlig-religiös expertanalys 2009 (March, 2013: 19). Kyrkans och Regeringens starka reaktion på Pussy Riots uppträdande visar deras fruktan inför att potentiellt förlora inflytande i samhället (Brock, 2016: 128). Hanteringen i medier kan betraktas som ett sätt av staten och kyrkan att inte öppet lyckas att adressera det förflutna (Tolstaja, 2014: 104). Medier som har varit på Kremlins sida har till och med spött på en historia om ett försök att göra om uppträdandet i Finland i augusti 2012, vilket visar på hur religion, genus och sexualitet har politiserats (Teivainen, 2014). Pussy Riots kombination av sin gestaltning av feminitet, samt deras kritik av dessa två största auktoriteter i landet, blev en ”perfekt måltavla” för mycket negativ uppmärksamhet och bestraffning (Brock, 2016: 139). Domen mot Pussy Riot kan betraktas som en del av en större undertryckning av yttrandefrihet och jämställdhet i Ryssland, då flera lagar sedan dess har introducerats som försvagar demokratin i landet, exempelvis lagen om att såra religiösa känslor. Böter har börjats ge ut till deltagare i olika protestgrupper, och webbplatser med videos av Pussy Riots aktioner uppfattas som extremistiska och måste enligt domstolen tas bort. Dessa lagar kan tolkas som en våg mot demokratisering, något som började under Jeltsins regim på 1990-talet, och fortsatte när Putin tog över makten. Gruppen menar själva att de vill belysa problematiken i relationen mellan regimen och kyrkan. De menar att konst kan vara en kraftfull öppnare för nya sätt att uttrycka sig politiskt, och siktar på att skapa långsiktliga effekter i samhället, med syfte att förändra. Valet av katedralen motiverades av gruppen med att det hade blivit ett kommersiellt centrum. Detta betraktas av Nina Gurianova som en del av ontologisk anarkism, vilket är en del av den ryska samtidskonsten (Bolin, 2014: 7-8, 13-14, 21). Valet av platsen Kristus Frälsarens Katedral i Moskvas mitt gjorde att det ryska folket, kanske för första gången, började ifrågasätta rollen religion har i det sociala, politiska och personliga livet, i det moderna Ryssland (Gradskova et al, 2013). Pussy Riot har genom sina okonventionella metoder lyckas få uppmärksamhet världen över, och har blivit en av de mest framträdande kritikerna av Putins regim. Gruppens uppträdande är en av flera event i Ryssland, där religion har stått på ena sidan, och konstnärlig frihet har stått på den andra. Ett annat exempel är en utställning under 2003 som kallades ”Ostorozhno, religiia!” [Se upp, religion!] som paroderade ortodoxa symboler och ikoner. Bodin (2011) menar att detta kan betraktas i ljuset av historien om ikonoklasm i konstsammanhang. Kirillen, som sedan blev patriark, kallade utställningen en direkt provokation. Pussy Riots sätt att uppträda

har en koppling till det ortodoxa ”kristusrdären” och ”karnivalism”, koncept som Baktin utvecklade. Dessa är kopplade till uttrycksfrihet med rötter i Sovjetunionens kulturella undertryckande av samhället (Robin, 2013: 4-5). Det faktum att ikoner användes i Pussy Riots framträdande har skapat en diskussion om autenticitet och legitimitet inom ortodoxin (Shevzov, 2014: 122). Pussy Riot har blivit ”uppfattade som martyrer, Kristus-liknande figurer, Kristdårar, och blev ikoner, bokstavligt talat och i bildlig betydelse.” (Tolstaja, 2014: 103). Även bilden av Jungfru Maria kom att spela en stor roll i debatten kring dem. En annan dimension av relationen mellan kyrkan och staten, är att det länge har varit sfärer som dominerats av män och patriarkism, där feminism betraktas med misstanke (Shevzov, 2014: 124-127). Till feminismen ska jag nu vända mig.

2.2 Pussy Riots uppträdande och feminismen i Ryssland

Diskussionen om feminism i Ryssland har påverkats fundamentalt av Pussy Riots uppträdande 2012. Feminismen har delvis blivit brännmärkt som svar, och feministiska forskare samt aktivister som har försökt bli en del av civilsamhället har börjat riskera att bli anklagade för huliganism, och provocera fram sociala spänningar. Den som först använde feminism i debatten om Pussy Riot offentligt var en rysk-ortodox präst, på ett övervägande aggressivt sätt. Även om feminism har varit märkligt frånvarande i den officiella diskussionen om Pussy Riot, har det tvingat folk att ställa sig i förhållande till feminismen, och ifrågasätta vad den innebär, i en större grad än innan. Både kritiker och de som stödjer Pussy Riot har haft svårt att relatera till deras självutnämnda feminism (Gradszkova et al, 2013). Putins regim har alltsedan valkampanjen använt sig av heterosexuella normer och identiteter, där kvinnan är svag och mannen är stark, och i flera fall har staten under Putins regim motverkat NGO:s och andra aktörer i civilsamhället, som har ägnat sig åt frågor om homosexualitet. Konstruktionen av Putin som macho har varit central under hans tid vid makten, vilket är en metod att göra maskulinitet verka mer mäktigt (Sperling, 2014: 5-18, 29-80, 296-298). Kirill-patriarken har sagt att feminism är något som kan förstöra Ryssland, samt att feminism opponerar sig mot värden centrala för familjen och moderlandet (Elder, 2013). Diskussionen om genus tystas ofta i Ryssland, oavsett ideologiska skillnader och sociala klasser i landet (Bernstein, 2013). En lag instiftades i slutet av juni 2013, som ”förbjuder propaganda för icke-traditionella sexuella relationer” (Bolin, 2014: 27) och kyrkan har under åren efter uppträdandet påkallat folkomröstning för att kriminalisera homosexualitet (Martinez, 2014: 9-10). Medier och deras publik har haft det lättare att förstå uppträdandet som en provokation

mot kulturen, snarare än som ett feministiskt agerande. Generellt har de varit ointresserade och saknat språket för att diskutera Pussy Riots feministiska kamp, vilket sammanfattas i detta citat, som förtjänas att bli citerat i sin helhet:

Pussy Riot nådde ett aldrig tidigare sett mått av att synliggöra, med en enda gest, hur mycket det går att ifrågasätta Rysslands mest fundamentala sociala, politiska, och kulturella institutioner, i det offentliga rummet på det stora hela. Plötsligt var stöttpelare som medier, parlamentet, politisk autoritet, kyrkan, familjen, etiska och estetiska värden, och till och med själva lagen, avslöjade som blotta konventioner (Gradskova et al, 2013, min översättning).

Dessa medier förtjänar ett nämnande, och detta ska jag nu vända mig till.

2.3 Medier i Putins Ryssland

Nationella medier i Putins Ryssland har alltid varit påverkade av staten. En av Putins första åtgärder som makthavare var att stärka sitt grepp om olika medier i landet. De så kallade färgrevolutionerna i Ukraina och de forna Sovjetstaterna fick Putin att ännu mer stärka sitt grepp om icke-statliga organisationer i landet, bland annat medieorganisationer. Det finns oberoende medier, men dessa kan inte göra skillnad i policy, utan är politiskt irrelevanta. Anti-terroristlagar har utnyttjats för att kontrollera medier i ännu högre grad av staten under Putin regim, än tidigare. Oberoende medier är tydligt marginaliserade i samhället. På senare år har ”ghettos” skapats, där flera oberoende medier härjar, och sociala nätverk har hjälpt skapa en oberoende diskussion (Wegren, 2013: 125–129, 134-140). Oberoende medier kan bli nekade att komma in på presskonferenser, deras hemsidor kan stängas ner, och de kan hindras att sända ut sina radio- eller tv-program. Redaktörer som motsäger sig den rådande regimen kan bli ersatta med lojala redaktörer (Belin 2002; Simons and Strovsky 2006; Leeson and Coyne 2008). Det har till och med hänt att journalister har mördats. Äganderätt i medier i Ryssland är blandat, men ingen är mäktig nog att utmana Kremlins monopol på makt och information. På detta sätt liknar klimatet för medier idag klimatet under Sovjettiden (Oates, 2006: 6, 29, 33). Korruption inom journalistiken är spridd inom Ryssland, alltifrån betalade artiklar om konstruerade händelser, till betald seriös undersökande journalistik (Zassoursky, 2004: 93, Pörzgen & Sager, 2009: 7-9). *Zakazhuka* är utbrett, vilket är en rysk term som refererar till att journalister tar emot mutor för att ändra sitt innehåll. Partier och rika politiker kan lätt köpa sig till makten över nyhetsflödet (Peters, 2003: 53). Det finns fler än 400 tidningar i Ryssland, men de flesta är små, och har det svårt ekonomiskt. Genomsnittsryssen sägs köpa ungefär en tidning varje vecka, och i en undersökning 2001 sade 58 procent att de

läste lokala tidningar, medan 36 procent sade att de läste nationella tidningar (Oates, 2006: 31). Sedan Putin blev premiärminister 1999, har främst nationell, men även oberoende medier förändrats i äganderätt. De flesta av de nationella nyhetstidningarna kom att bli under inflytande av individer eller bolag som var lojala mot Kremlin (McFaul & Stoner-Weiss, 2008). De tidningar som är mest lästa är *Komsomolskaya Pravda*, *Moskovskii Komsomolets*, *Trud*, och *Izvestiia*, vilka är sensationstidningar. *Rossiskaja Gazeta* är den ryska federationens officiella organ. Journalistisk professionalism kan betraktas som ett slags arv från Sovjettiden, då journalister var till för att tjäna det ledande partiet. Journalisten var tvungen att vara medlem av partiet och ha en examen i medier eller besläktat ämne (Aumente, Gross et al. 1999: 196; Sparks, 2008). Under denna tid hade journalister som mål eller åtminstone ideal att skapa propaganda (de Smaele 1999: 176). Idag finns det inga formella krav för att vara en journalist i Ryssland, även om de flesta har en examen, antingen i journalism eller i annat ämne (Pasti & Pietiläinen, 2008: 118). Det finns både journalister med bakgrund i Sovjettidens journalistik, och en ny generation av journalister, som började efter 1990, vilka bara har erfarenhet av den aningen friare pressen efter Sovjetunionen, vilket Svetlana Pasti (2005) kallar för två generationer av ryska journalister. Enligt Freedom House's årliga rapport *Freedom in the World* angående pressens frihet fick Ryssland år 2012 statusen "ofri", med 80 av 100 poäng, där 100 är värst. Organisationen ONI, Open Net Initiative (2012) listade Ryssland som selektiv när det kommer till politisk och social filtrering över innehåll på internet, året 2012. Det finns alltså många skäl att tro att medier kommer vara partisk i frågan, och att deras språk kommer reflektera inflytandet från vissa aktörer i samhället. Pussy Riot använder sig av PR-strategier, som har lett till att de har fått mycket uppmärksamhet i medier. De har lyckats få sitt uppträdande att handla om något mycket större än de själva, vilket har lett till mycket internationell uppmärksamhet. De kallar detta för medieaktivism. Deras uppförande i förhållande till medier kan tolkas som att deras "performance är en del av mediemaskinen precis som maskinens reaktioner är en del av Pussy Riots konst." (Bolin, 2014: 25, min översättning). Faktiskt, "genom att göra cyber-medier så synligt, har den experimentella politik som driver Pussy Riot's akt varit den första som demonstrerar för autoriteterna hur cyber-medier kan mobiliseras, aktivism bortom nationella gränser." (Tchermalykh, 2014: 218, min översättning). Genom spridning på internet på kanaler som exempel Youtube, lyckades Pussy Riot visa på den starka relationen mellan den såkallade sekulära regeringen och den rysk-ortodoxa kyrkan, samt visa i stora drag hur det ryska samhället fungerar (Martinez, 2014: 9-10).

3. Teori & Metod

3.1 Teori

Denna del ämnar presentera uppsatsens teori och forskningsdesign, samt fördelarna och nackdelarna med teorin som ska appliceras.

Denna uppsats använder en kvalitativ fallstudie, vilket är studiet av ett speciellt socialt fenomen, som ofta betraktas som en del av ett större fenomen (Feagin, Orum, Sjöberg, 1991: 1-20). Forskningsdesignen grundar sig delvis på Martinez (2014: 14-15) uppsats, som även fokuserar på medier och Pussy Riot. För att besvara min forskningsfråga kommer jag operationalisera en liknande teori och metod, nämligen Faircloughs kritiska diskursanalys, på materialet. Diskurs definieras av Link som ”ett institutionaliserat sätt att prata, som reglerar makt, och förstärker handling, och därigenom utövar makt”. Enligt Foucault tjänar diskurser ett praktiskt ändamål, vilket är utövandet av makt. Makt definieras av Foucault som ”en hel serie av specifika mekanismer, definerbara och avgränsade, som verkar kapabla att innefatta beteenden eller diskurser”. Eftersom diskurser institutionaliserar och reglerar olika sätt att tänka, agera, och tänka, utövar de makt samhället (Wodak, Meyer, 2009: 34-35). Ett skäl att använda diskursanalysen, är att den betraktar språket som ett ideologiskt verktyg, med idéer som är medvetna och omedvetna, och uttrycks genom meningar och ord, vilka är med och formulerar människors eller samhällets mål och ageranden. Fokus ligger på innehållet av texten, textens betydelse, och lingvistik, vilket gör det passande till denna uppsats ämne, nämligen språk. Kritisk diskursanalys fokuserar på både det talade och skrivna ordet, och hur medier med sitt språk skapar betydelse som stödjer samhällets dominerande grupper och intressen, grupper som ofta förblir osynliga. I analysen av medier analyserar man textens struktur. Analyssättet är intresserat av en kritisk granskning av sociala ojämlikheter som uttrycks genom diskursen (Gillespie, Toynbee, 2006: 1-5, Wodak & Meyer, 2009: 1-10). Diskursanalysen fokuserar på hur diskursen har en aktiv roll i hur den sociala världen konstrueras (Jørgensen, Philip, 2009: 7) och ser det uttalade och formulerade språket som social praxis, där sammanhanget kring språkets användning blir viktigt (Wodak, Meyer, 2009: 5). Precis som Martinez (2014: 15) använder jag Thomas N. Huckins beskrivning, som menar att kritisk diskursanalys ”försöker precisera de drag i en text [...] som verkar vara textuella manipulationer, som tjänar icke-demokratiska syften.” (Miller, 1997: 80). Detta är viktigt eftersom demokratin är en central fråga i fallet, vilket redan har nämnts, både i hur staten och oligarker kväver civilsamhället och censurerar eller köper upp medier, och Ryssland är ett land där lagar ofta används av dem med politisk makt för sina egna mål (Hendley, 2013: 83-

98). Kritisk diskursanalys är en kvalitativ metod, som används av konstruktionister (Fulcher, 2010: 1). Detta lämpar sig väl eftersom det som analyseras är bilder och konstruktioner. De specifika diskurserna som ska analyseras kommer att specificeras i metoddelen.

Diskursanalysen har både för- och nackdelar. Fördelarna är att den är effektiv för att upptäcka aspekter i beteendemönster hos människor som är antingen gömda, eller outtalade, och hjälper tydliggöra dominerande eller gömda diskurser, som må vara marginaliserade i samhället. Den kan hjälpa att konstruera en variation av verkligheten med nya sociala subjekt, och därigenom ge makt åt individer som är sårbara i samhället. Den är också effektiv för att analysera ett specifikt sammanhang, samt tillåter en att vara kritisk mot traditionell teori, policies och praktik i flera situationer. Lagarna som denna uppsats är kritisk mot kommer att presenteras jämte de specifika diskurserna i metoddelen. En nackdel är att olika traditioner inom diskursanalysen är så olika, vilket skapar metodologiska problem angående vad som ska mätas och hur, och skapar förvirring bland nya och erfarna läsare. Detta problem kan åtgärdas genom att förklara och rättfärdiga varje analyserad diskurs, vilket jag kommer göra i metoddelen. Betydelsen bakom saker och ting är dessutom högst subjektiv, och kan alltid omtolkas, och förhandlas (Morgan, 2010: 4). Diskursanalys är inte en "hård vetenskap", i det att den inte kan ge några definitiva svar, men kan ge insikt eller vetenskap, som baseras på en kontinuerlig diskussion och argumentation (Olson, 2007: 31). Problem med författarens subjektivitet kommer att åtgärdas till den grad diskurserna kan specificeras, och analys och resultat kan grundas i forskning.

3.2 Tidigare forskning

Denna del presenterar tidigare forskning angående Pussy Riot och deras uppträdande i kyrkan, och hur denna forskning inspirerar och motiverar designen på denna uppsats, samt användningen av de specifika diskurserna.

I *The Creation of a Crime: analysis of Different Discourses in the Pussy Riot Debate* undersöker Mårten Robin (2013) debatten om Pussy Riot, från aktörerna kyrkan, staten, samt Pussy Riot själva, via en diskursanalys. Uppsatsen undersöker hur diskurserna är förknippade med varandra. En av de viktigaste slutsatserna är enligt författaren att religion och religiös diskurs påverkar lagliga och politiska praktiker i Ryssland, vilket motiverar den samhälleliga betydelsen av att analysera en ortodox diskurs i fallet för denna uppsats.

I *The Russian Media under Putin and Medvedev: Controlled media in an authoritarian system* redogör Birgitte Hopstad (2011) för hur ryska medier har censurerats under lång tid av den ryska staten, och hur detta under lång tid har kvävt civilsamhället. Detta visar på relevansen för att studera medier, och jämföra nationella och oberoende tidningar, i i deras syn på Pussy Riot, som är en del av det nya civilsamhället.

Tina Rosenberg (2016) skriver om Pussy Riot och civilsamhället i sin bok *Dont be quiet, start a riot!* och undersöker följderna av dessa sorts uppträdanden för sexualiteten, och genus i samhället. Denna bok används som underlag i denna uppsats för att analysera Pussy Riot som en del av civilsamhället, samt som motivation för att använda en patriarkal diskurs.

I *A psychosocial analysis of reactions to Pussy Riot: Velvet Revolution or Frenzied Uteri* presenterar Maria Brock (2016) hur det ryska samhället svarade på uppträdandet, rättegången och domen av Pussy Riot, samt hur detta representerades i medier. Författaren redogör för forskning som visar på hur den ortodoxa kyrkan samt staten har varit två centrala autoriteter för den ryska identiten, och att deras reaktion på Pussy Riots framträdande visar på hur de agerar ifall deras inflytande skulle börja sina, vilket motiverar en analys av en diskurs som relaterar till dessa aktörer. Författaren sätter även Pussy Riot i relation till länder från väst, och historien mellan dem och Ryssland, vilket motiverar valet av en diskurs som handlar om Rysslands säregenhet.

Isabelle Bolin (2014) visar i sin studie *Performance and revolution: En studie av receptionen kring Pussy Riot* hur Pussy Riot och deras konst mottogs i internationella och svenska medier. Författaren redogör för en avsevärd del historia av feminism, och visar på relevansen i att använda en patriarkal diskurs genom sin undersökning, samt vikten av att sätta framträdandet i en bredare kontext för Rysslands historia av feminism.

Många artiklar har hittats i Vol. 4, nummer 2, av *Religion & Gender* (2014) ett specialnummer om fallet Pussy Riot, och förhållandet mellan politisk protest och religiös kultur. Anna Agaltsova (2014) skriver i *Collective Female Identities in Discussions about Pussy Riot's Performance* om de kollektiva kvinnliga identiterna i diskussioner om Pussy Riots uppträdande, och finner att problematisering av genus inte är vanligt i Moskvas vardagliga diskurs. Detta motiverar att studera en patriarkal diskurs i medier. Hon preciserar

även olika sätt på vilka kvinnors politiska legitimitet förnekas, varför en analys av en patriarkal diskurs är samhälleligt viktig för kvinnans emancipation. Natalya Tchermaryk (2014) skriver i *Will Pussy Riot Dance on #Euromaidan? New Dissidence, Civic Disobedience and Cyber-Mythology in the Post-Soviet Context* om medier och mytologi och de olika bilderna av Pussy Riot. Hennes forskning skapar underlag för att utveckla den ortodoxa diskursen i teori-delen. Hennes beskrivning av Pussy Riots medieaktivism utgör ett större sammanhang för att studera medier i detta specifika fall. Katja Tolstaja presenterar metodologiska problem i studiet av humaniora och samhällsvetenskap anknutet till fallet med Pussy Riot. Vera Shevzovs (2014) artikel *Women on the Fault Lines of Faith: Pussy Riot and the Insider/Outsider challenge to Post-Soviet orthodoxy* är en undersökning av rollen som feminism och genus spelar inom ortodoxi, vilket motiverar och utvecklar valet av patriarkal diskurs och religionsdiskurs i teoridelen. Cecile Vaissié (2014) presenterar en hel del historia kring civilsamhället och hur Pussy Riot är oliktankande. Hon kopplar dessutom uppträdandet till oskulden Mary, som skapar en ny problematik inom ortodoxins ikoner, vilket kommer att användas som en del av den ortodoxa diskursen.

Kerstin Cielito Nathalie Martinez (2014) har i sin studie *The Russian religious-governmental relation through media representation: A Critical Discourse Analysis* visat på relationer mellan staten och den ortodoxa kyrkan och hur de påverkar Rysslands utrikesmedier. Hennes resultat visar att utrikesmedier från Ryssland riktad till en internationell publik är starkt präglad av inflytande från staten och den ortodoxa kyrkan. Detta gör det intressant att undersöka hur ämnet reflekteras i inhemska medier, samt hur mycket dessa aktörer präglar dessa medier, inifrån kulturen och samhället, genom mina kunskaper i det ryska språket.

Anastasia Posadskaya (1994) har genom arbete med Moscow Gender Centre skrivit boken *Women in Russia: a new era in Russian feminism*. I boken tas det bland annat upp hur kvinnor har marginaliserats i medier under Rysslands historia, vilket motiverar att studera synen på kvinnan i ryska medier, och hjälper att sätta undersökningen i en större historisk kontext.

Julia Gradskova, Irina Sandormirskaja, och Nadezda Petrusenko (2013) diskuterar Pussy Riot och hur och varför fallet har diskuterats som det gjorts, i ett seminarium på Södertörns universitet. Detta sammanfattades i artikeln *Pussy Riot: Reflections on receptions. Some questions concerning public reactions in Russia to the Pussy Riot's intervention and trial*. De menar att den största skillnaden som Pussy Riot gjorde i den offentliga debatten var att skapa

en kris i det kollektiva medvetandet, i konstruktionen av den ”aktiva och politiskt medvetna kvinnan, en kvinna som inte tvekar att använda våld i att kräva sin subjektivitet från autoriteten av kyrkan, familjen, etablissemanget, eller staten.” (Gradsnova et al, 2013, min översättning). Under samtalet dras det anknytningar mellan religion och könsroller, vilket motiverar att kombinera analysen av en ortodox diskurs, med en patriarkal diskurs.

3.3 Metod

Denna del ämnar presentera metodologiska problem med fallet Pussy Riot, samt specificera diskursanalysen genom att beskriva vilka diskurser som ska användas för att operationalisera diskursanalysen på materialet. Enligt Katja Tolstaja (2014: 101–103) har fallet med Pussy Riot presenterat ett nytt metodologiskt problem för forskare, och utmanar dem att

studera Ryssland som ett (post-)traumatiskt samhälle, att undersöka den ambivalenta samhälleliga och spirituella roll som den rysk-ortodoxa kyrkan har, ortodoxins heterogenitet, hur politik och religion sammanfogas, och inte minst, att fastställa deras egna vetenskapliga ställning mot fallet. Detta fall som har flera lager har framlockat ett växande nummer av akademiska och icke-akademiska publikationer från flera discipliner, och föranlett interdisciplinär forskning. (Tolstaja, 2014, min översättning)

Enligt författaren krävs ett tillkännagivande av den kalejdoskopiska principen, vilket innebär en viss svårighet i att studera fallet ur en specifik vinkel, då fallet har så många sidor; sociala, politiska, religiösa, individuella och känslomässiga, bland annat. Dessa sidor har alla format fallet. Bland annat refererar Tolstaja till Beattie (2005) som pekar på de etiska svårigheterna i att avgränsa en annan religiös grupp, än den forskaren tillhör. Eftersom detta fall domineras av myter, ideologier, och bilder, är det viktigt att notera att det är svårfångat, speciellt med tanke på hur flytande begreppet om ’de andra’ är, för att inte få oss att uppfatta människor som enbart bilder. Den kritiska diskursanalysen är här effektiv eftersom den som redan nämnt är konstruktivistisk, det vill säga fokuserar på konstruktioner. Det metodologiska problemet med att studera fallet ur en specifik vinkel ska försöka överkommas genom att använda flera olika diskurser, som kan adressera de sociala, politiska, känslomässiga och religiösa dimensionerna av fallet.

Denna forskning kommer att undvika problem med samtycke och godkännande, två områden som är bland de mest debatterade av etiska avvägningar inom samhällsvetenskap, genom att använda endast tidningar som material, som ägarna vill ge ut till sin publik. Eftersom jag inte

behöver träffa någon, kommer jag inte behöva att ta i hänsyn om jag ska presentera mig som forskare eller inte, eller huruvida jag måste förse subjekten för forskningen med information för att genomföra undersökningen, vilka är andra vanliga etiska avvägningar som ofta måste göras. Ett vanligt problem inom kvalitativa studier, vilket detta är, är att forskaren är vag eller ospecifik, vilket gör att forskarens egna värderingar kan råka blandas med analysen. Detta ska motverkas i denna uppsats genom specificering av diskurserna. Deltagare i forskningen, exempelvis journalister, kan ta skada av en värderad analys. Detta har jag motverkat genom att poängtera att det inte är journalisterna jag kopplar till diskurserna, utan andra aktörer i samhället, preciserade i metoddelen och i delen om historisk bakgrund (Bryman, 2011: 132-146). Härmed kommer diskurserna att specificeras.

3.3.1 Patriarkal diskurs

Pussy Riots uppträdandet i Moskvas katedral kan tolkas från ett perspektiv, som handlar om att slåss mot patriarkatet (Gradskova et al, 2013). En advokat för kyrkan sade under rättegången att feminism var en ”dödlig synd” (Elder, 2012). Att fokusera på kvinnors yttre drag i politiska debatter är ett sätt att förneka kvinnor sin politiska ställning och legitimitet (Agaltsova, 2014: 190–193). Den politiskt aktiva och medvetna kvinnan var kanske den största hotbilden som Pussy Riot bidrog med genom sitt uppträdande. Ett tema som är vanligt förekommande för att demonisera kvinnor är fokuset på mödraskap, antingen genom att hävda att de redan är mödrar, eller att de väntar på att bli mödrar. Detta fokus förstärker synen på kvinnor som endast mödrar, tillhörande familjen och stå för traditionella värden, i motsättning till hård makt och våld. Detta narrativ är till för att distansera henne från mainstream kulturella narrativ, och nationens politik (Gradskova et al, 2013). Att kvinnor har fått fördelar eftersom de är mödrar har under historiens gång använts som ett ideologiskt verktyg för att skapa en skadad bild av kvinnor, i rysk press (Posadskaya, 1994: 23). Både den rysk-ortodoxa kyrkan och Putins regim har på olika sätt försökt genomföra och propagera för att förbjuda abortion i Ryssland. Putin har även haft ”traditionella familjevärderingar” som ett centralt begrepp under sin valkampanj och sin regim, med mannen i centrum, som tjänar och försvarar familjen och fosterlandet (Sperling, 2014). Genom uppträdandet med låten i katedralen lyckades Pussy Riot ”demonstrera hur språken – narrativ, metaforer, och attityder – utnyttjas av medier, och hur medier, i användandet av sina diskussioner konstruerar sin publik till att bli klasser i konflikt med varandra, samt uteslutar ’fel’ kön, och sexualiteter.” (Gradskova et al, 2013, min översättning).

Denna diskurs kommer innebära att materialet nämner att Pussy Riot opponerar sig mot centrala värden för familjen. Den kommer också innebära att materialet nämner Pussy Riots agerande i förhållande till sexuella relationer, där det heterosexuella omnämns som traditionellt, och andra sexualiteter som icke-traditionella. Det kommer också innebära fokuset på yttre drag hos medlemmarna, eller tala om deras moderskap.

3.3.2 Juridisk diskurs

En diskurs jag ska använda mig av handlar om juridik. Den är använd av Mårten Robin (2013:9). Robin refererar till Wojciech Kwarciński (2003), som definierar diskursen som en ”distinkt form av språk som associeras med lagen”, och argumenterar att termen ”lyckas fånga de olika relationerna mellan språkbruk och lagen”. Mårten refererar även till Bodin (2009:271), som menar att ”centralt för en juridisk diskurs är sanningen som tillåter tilldelningen av ansvar, intention, och skyldighet”. Detta är speciellt intressant i Ryssland, eftersom hänvisning till lagar och skapandet av nya lagar används av staten för att trycka ner åsiktsfrihet (Wegren, 2013: 136). Ett nytt karaktäristiskt drag i rysk legislatur är att lägga orden så ambitiöst att de går att omtolka och implementera i skuggan av den politiska situationen (Gainutinov, 2015). Vissa av dessa lagar angår de specifika diskurserna, och kommer nämnas i delen de presenteras i.

Denna diskurs kommer innebära att tidningar nämner Pussy Riot i förhållande till lagen, eller nämner deras relation till mänskliga rättigheter, eller hur uppträdandet förhåller sig till lagar, ansvar, skyldighet, intention, och moral i samhället.

3.3.3 Ortodox diskurs

En annan diskurs jag kommer att använda för analys är en ortodox diskurs. Denna är inspirerad av Mårten Robins (2013: 9) ortodoxa diskurs, som definieras av Per-Arne Bodin som att vara en förmodern auktoritär diskurs, som använder koncept som ”helgad, helig, ond, Gud och Satan”. En stor del av den självuppfattade ryska storheten är den ortodoxa kyrkan. (Brock, 2016: 137). Pussy Riots uppträdande väckte en diskussion om hur mycket individen kan tolka heliga texter och ritualer (Gradszkova et al, 2013). Fallet Pussy Riot var det första religiösa fallet på länge som fick uppmärksamhet av offentligheten. Pussy Riot tog konflikten mellan konst och religion från sfären av konst till kärnan av det religiösa livet i Ryssland, genom att välja den mest symboliska platsen på jorden för religionen, att utföra sitt performance på (Pylypchuk & Winkel, 2015). Genom att vända sig till en högre myndighet än

Putin själv, jungfru Maria, visade Pussy Riot att det var möjligt att uttrycka sig bortom konventionella politiska kanaler (Jonson, 2014). Bandet blev anklagade för anti-religiös propaganda och huliganism (Rosenberg, 2016: 219). Att anklaga för huliganism dateras tillbaka till sovjetunionen, när det användes som ett generellt skällsord för allt som opponerade sig den rådande regimen. Samma tänk genomsyrar resonemanget om blasfemi, även om detta aldrig uttalades under Sovjetunionens regim. Talet och lagarna om blasfemi, och att såra religiösa känslor visar den ryska staten och religionens position mot Pussy Riot, och har historiskt använts för att förstärka idén om en nationalstat, och skapa en konstruktion om en inre fiende, som agerar mot staten och mot det ryska folket. Här finns ett mönster av en arg, emotionell troende, som har varit ett kärnelement av diskursen, som den rysk-ortodoxa kyrkan har försett till den ryska nationella identitetens diskurs. Att fokusera på lagar som angår känslor under rättegången är ett sätt att navigera människors känslor och mobilisera folket (Pylypchuk & Winkel, 2015; Kinossian, 2015). Anklagelsen om blasfemi tyder på den socio-politiska-religiösa dimensionen av fallet. Det är ett religiöst koncept, som har använts som en juridisk kategori i fallet (Tolstaja, 2014: 104). Lagen om blasfemi lästes upp på Duman 2013, antagligen som ett resultat av Pussy Riots uppträdande. Att bryta denna lag kan ge upp till fem års fängelse. Lagar om ord och aktioner som angår religiösa känslor, vilka med stor sannolikhet har uppkommit som ett gensvar på Pussy Riots uppträdande, är väldigt generella och oprecist formulerade, för att lätt kunna omtolkas. De har blivit kritiserade av experter, advokater, och försvarare av mänskliga rättigheter, och är en av lagarna som väldigt lätt kan omtolkas (Gainutinov, 2015). Efter Pussy Riots framträdande uppkom även nya lagar som gjorde det förbjudet att täcka ansiktet offentligt (Bolin, 2014: 7).

Denna diskurs kommer att innebära att tidningar nämner Pussy Riot som onda, anti-religiösa eller huliganer, samt nämner dem i kontext av Gud, Satan, eller helighet, eller sårandet av religiösa känslor. I både den ortodoxa diskursen och juridiska diskursen kommer blasfemi att ingå, men i den juridiska med betoning på domen, i och i den ortodoxa med betoning på akten.

3.3.4 Diskurs om Rysslands säregenhet

Namnet Pussy Riot implicerar främjandet av väst, eller ”västeriferade” idéer, vilket har använts för att skapa en hotbild av gruppen. Brock pekar på tänkare som Žižek och Starvakakis, som hävdar att ett land bara existerar genom att dess glädjeämne fortsätter existera genom nationella myter, och att olika samhällen försöker ”outsourca” för att vinna

över sin antagonism. Landet Ryssland förstärker alltså sin existens genom att hävda sin ilska, det ”uppträder” konceptuellt. Enligt Brock är det centralt att skylla på någon annan för att hålla ihop stabiliseringen i det ryska samhället, vilket har exemplifierats i fallet med Pussy Riot och Ukraina (Brock, 2016: 131-141). Bland annat det riggade valet 2012 och andra skandaler gjorde att folk tappade förtroende för Putinismen. Konfrontationen mellan Putins regim på ena sidan och civilsamhället, den politiska oppositionen, och artister som inte rättar sig efter ledet på den andra, visade att folk slutade betrakta Putin som en slags andre Peter den Store. Faktumet att Putin kandiderade än en gång för valet och bytte plats med Medvedev, samt att valet var manipulerat, gjorde folk mer missnöjda. Efter detta bytte Putins strategi, vilket visas i rörelser som verkar för Putin, som alltmer fokuserar på ”Rysslands kulturella säregenhet, historiska uppdrag, imperiska öde, ortodoxa natur, eurasiska essens, och icke-västliga karaktär – idéer nära kopplade till visionen om Rysslands ’speciella väg’”. Genom att fokusera på Rysslands säregenhet kan regimen legitimera sig som autoritär (Umland, 2012). Identitetspolitik i Ryssland byggs på att jämföra det med Europa (Tsumarova, 2009). Ända sedan Sovjetunionens fall har både intellektuella och den politiska eliten i Ryssland försökt finna en rysk identitet, vilket även har kopplats till rysk utrikespolitik. ”Frågorna ’vilka är vi’, och ’var står vi?’ går hand i hand med de eviga ryska frågorna ’vilka ska beskyllas?’ och ’vad ska vi göra?’” (Semenenko, 2013: 104). Ryssland har staten försökt att kvarhålla sin autonomi, både utomlands och inuti landet, genom nationalism. Uttalanden från Putin och Kremlin har reflekterat en negativ syn på liberaler och människor från utlandet. Denna diskurs är analogisk med Stalins, där det ofta konspireras kring utländska fiender, och väst, speciellt USA, blir den fientliga ”andre”. Flera moderna intellektuella, exempelvis Dugin betraktas som respektabla och har stort inflytande inom politiken och militären. Denna grupp är fientligt inställda till väst (March, 2013: 20-22). Dugin (2012) har uttryckt missnöje med liberalismen, väst, och speciellt amerikansk hegemoni.

Idén om Rysslands säregenhet är präglad av den rysk-ortodoxa kyrkan, i vilken bilden av väst är ett spirituellt fattigt folk, som bara fokuserar på materialistiska värden (Semenenko, 2013: 105). Den rysk-ortodoxa kyrkan har dessutom flera gånger stöttat idén om Rysslands storhet, kritiserat den nya världsordningen, mänskliga rättigheter, och betonat idén om community och överensstämmelse (March, 2013: 24). Den rysk-ortodoxa kyrkans plats i samhället har historiskt varit formulerad inom ideologin slavofili, och kan kopplas till idén om sobornost, och mir (Agaltsova, 2014: 190, 195-196). Dessa koncept handlar om ett spirituellt community, vars företrädare menade att väst var för individualistiska (Cassin et al, 2014: 678). Det handlar om en idé om att det kollektiva prioriteras, och att samhället blir helt genom

kärleken till exempelvis kyrkan, nationen eller staten (Lossky, 1952: 26) och förutser en föreställd fiende. Generellt sett tillskrivs det abstrakta väst med intentioner att invadera, och skada landet, vilket är relaterbart, både till slavofilins retorik, och retorik som stammar från kalla kriget (Agaltsova, 2014: 195-196). Pussy Riot har lyckats fasa in internationellt påtryck på Ryssland i sina försök att förändra nationen (Martinez, 2014: 10). I väst var responsen på arresteringen, rättegången och domen överväldigande negativ, och flera människorättsorganisationer och medlemmar av olika europeiska parlament kritiserade öppet den ryska regeringen för hur de hanterade fallet (Brock, 2016: 127). Rättegången mot Pussy Riot var ett sätt för auktoriteterna att skapa en emotionell regim, som baserades på hat och skällsord, genom att använda "två bilder: ett positivt porträtt av en ärlig, rak, moraliskt överlägsen ortodox troende på ena sidan, mot en negativ bild av en farlig, pro-väst, feministisk, anti-ortodoxa individer på den andra sidan" (Sperling, 2015: 183, min översättning). Lagen om utländska agenter är en av lagarna vars ord har lagts så att de kan omformas efter politiska mål (Gainutinov, 2015: 95) och har använts för att kväva civilsamhället, speciellt de som får hjälp från andra länder (Crotty et al, 2014). Speciellt i statligt kontrollerade massmedier är diskursen om Ryssland som en distinkt civilisation vanlig. Här understrykts det kulturella, historiskt och spirituellt säregna med Ryssland. I denna bild blir Ryssland indraget i en kamp mellan civilizationer, där väst är fast beslutet att dela och regera över landet (March, 2013: 20).

Denna diskurs kommer att innebära att tidningen nämner Pussy Riot som influerade från väst, eller nämner väst och öst i en dikotomi, där brännmärkningen av väst blir tydlig, antingen genom att prata om väst som ondskefullt, farligt, för materialistiskt och individualistiskt, eller oheligt, eller nämner Pussy Riot som en del av en invasion från väst, som delar eller förstör landet.

2. Empirisk Analys

Denna del ämnar presentera den empiriska analysen, det vill säga operationaliseringen av diskurserna beskrivna i metoddelen, på materialet. De utvalda artiklarna finns i bilaga 2 till denna uppsats.

2.1 Analys av juridisk diskurs i Nezavisimaja Gazeta

I artikel 3 nämns anklagelsen för huliganism, och författaren menar att den långa utredningen av just detta är löjligt. Författaren menar att medieaspekten i fallet går över allt sunt förnuft, och tjänar något större syfte än sitt omedelbara innehåll. Författaren menar att allt kanske är en del av en informationssäkerhetsoperation av staten. Det nämns också hur presidentvalet spelade en stor roll i Vladimir Putins huvudkontors agerande i fallet.

I artikel 4 nämns det att fallet Pussy Riot handlar om legitimitet. Det handlar också om blasfemi. Den som intervjuas nämner förolämpningen mot troendes känslor, och är kritisk mot detta, eftersom det kan användas väldigt öppet, och kommer utnyttjas av många religiösa medborgare. Den intervjuade menar att bli förolämpad över moralitet är ett sätt för staten att greppa makten om folket, och var tydligare i tidigare perioder av rysk historia. Att använda denna moraliska förolämpning är ett felaktigt och bakåtsträvande fenomen, enligt den intervjuade.

Artikel 6 går igenom många detaljer om rättegången. Bland annat handlar det om vilka vittnen som får användas, och författaren omnämner anklagelsen om huliganism som klart partisk till kyrkans fördel. Det beskrivs också hur åklagaren använder ursäkten att det inte ska vara offentligt i syfte att rättegången ska förbli hemlig, eftersom domstolens agerande i själva verket är ohederligt och olagligt, både inför nationell lag och den allmänna opinionen. De citerar Maria Alechinas advokat, som menar att rättegången inte kan genomföras ordentligt, och att den nekas att vara offentlig eftersom de som åttalar inte vill att Pussy Riots argument ska vara offentliga.

I Artikel 7 diskuteras skillnaden mellan moral och brott. Premiärministern Medvedev tillfrågas, och han menar att

...как мне представляется, всегда будет разница в восприятии того, что позволено и не позволено с моральной точки зрения и где нравственные проступки перетекают в разряд уголовно наказуемых действий. А есть ли они здесь или нет – вот это и предстоит определить суду

vilket i översättning blir

men här, som jag ser det, kommer det alltid finnas en skillnad i uppfattningen om vad som är tillåtet och inte tillåtet ur moralisk synvinkel och där moraliskt missförhållande blir ett brott. Och om det är så här eller inte, det måste domstolen bestämma.

Artikeln tar även upp hur rättegången skjuts upp och hur illa behandlade medlemmarna blir av rättväsendet. De tar upp medlemmarnas egna försvar, och erkännande att det kan ha varit ett

moraliskt fel om någon religiös blev sårad, att saken aldrig var religiös från första början, att detta bara var något som tillverkades för politiskt samtycke. Ursäkten beskrivs möjligen vara skadlig.

Artikel 9 nämner hur lagar används för att göra fallet osynligt i medier, genom förbudning av fotografi och video. Ordförande för kammarkommissionen menar dock att det här är lagligt. Även presschefen för Moskvas stadsdomstol tycker så. Dock citeras lagar åt båda håll, och presschefen menar att man måste ta domarens åsikt i åtanke, i fallet.

I artikel 10 nämns en nyligen införd artikel i lagen, «за покушение на нравственность», “attack mot moralen”, som författaren antar är kopplad till fallet med Pussy Riot. Anklagelsen för huliganism nämns även som sådan. Skillnaden mellan lag och norm diskuteras i relation till vad som är moraliskt rätt. Det dras kopplingar till både Mussolini och Hitler, som talade i liknande termer enligt författaren, och kopplade lagen till religion, nationalism och patriotism. Det dras även kopplingar till Lenin. Författaren menar att dessa inte nödvändigtvis är kopplade till dagens Ryssland, men att det som kallas högsta sanningar, t.ex. kristna bud, kan göra människor trångsynta och hänsynslösa mot dem som står mot dem, att det skapar en slags extremism. Det dras även kopplingar till predikaten Girolamo Savonarola i Florens, med sina moraliska lagar. Författaren menar att staten i alla tider har haft svårt att fastställa någon objektiv moral, och att domstolen inte är det bästa medlet för att förbättra det moraliska klimatet i staten.

2.2 Analys av ortodox diskurs i Nezavisimaja Gazeta

I artikel 1 nämner författaren att Pussy Riot anklagas för att bryta religiösa normer och begå blasfemi. Författaren talar om “Putins religiösa krig” och anknyter fallet med Pussy Riot till flera andra fall, bland annat i Sibirien, när staten arbetar sida vid sida med religionen. En politiker för det kommunistiska partiet citeras, som talar om förföljelse av kristna runtom i världen. Författaren går igenom det kommunistiska partiets historia, med anknytning till flertal organisationer, bland annat som har behandlat blasfemi. Genom detta belyser författaren sambandet mellan kyrkan och staten, och hur det moderna Ryssland har kopplingar till Sovjetunionen, där staten var totalitär.

Artikel 3 handlar om Pussy Riots “heliga offer”. Det talas om hur den rysk-ortodoxa kyrkan försöker rättfärdiga domstolens offentligt hårda ställning i fallet. Författaren talar om hur det kopplas till flera äldre diskussioner, t.ex. om att försvara heliga saker och tro. Fallet med

Pussy Riot har delat upp familjer, via tron, enligt författaren. Rättegången spelar på denna uppdelning för att försena fallet och därmed hålla medlemmarna längre i fängelse. Det nämns hur fallet med Pussy Riot har gjort att konservativa krafter i Ryssland har börjat fokusera på att skydda traditionella värderingar och helgedomar. Författaren misstänker att kyrkan kommer vara inblandad i det utdragna fallet med Pussy Riot länge till.

I artikel 4 nämner författaren både kyrkan som statens medhjälpare, och nämner domen om blasfemi. Hela domen handlar om legitimitet, enligt den som intervjuas. Den intervjuade nämner religioner innan det kristna Ryssland som jämförelse, och sätter i det i kontrast till den nuvarande ortodoxa kyrkan. Detta är ett sätt att göra den nuvarande kyrkan mindre absolut och legitim.

I artikel 10 dras det kopplingar till utrensningar i Florens der Girolamo Savonarola, där religiösa lagar användes för att förstärka statsmakten och trycka ner folket. Detta är till för att belysa sambandet mellan staten och religionen och hur de tillsammans trycker ner folket. Författaren menar att staten skulle kräva samma hårda instrument i stil med Savonarola, som använde förföljelser och tortyr med eld för att urskilja de moraliskt riktiga och vilka som var kättare, rättfärdiga och syndare, för att kunna se vilka som är moraliskt riktiga idag i det ryska samhället.

2.3 Analys av patriarkal diskurs i Nezavisimaja Gazeta

Ingen form av patriarkal diskurs som jag har definerat den upptäcktes i Nezavisimaja Gazeta under undersökningen.

2.4 Analys av diskurs om Rysslands säregenhet i Nezavisimaja Gazeta

En politiker för det kommunistiska partiet citeras, som talar om förföljelse av kristna runtom i världen, speciellt i det "gudlösa väst", i artikel 1. Uttalandet från ett liberalt parti anknyts till domen mot Pussy Riot, ordagrant. Det nämns även en organisation som var mot den "liberala maktpolitiken" och WTO, och som även var för det ortodoxa Ryssland. Författaren menar att allt är en del i samma rörelse, med mål att ena konservativa krafter i Ryssland, och frågar hur motiverat detta är i framtiden.

Artikel 3 nämner hur västerländska artister stödjer Pussy Riot, men hur de utnyttjar det för PR för sina personliga turnéer i Ryssland. Författaren nämner även hur flertal partier ändrade sin inställning till "utländska agenter" och "liberaler", i samband med fallet. Författaren drar kopplingar till kommunistiska partier och deras syn på väst, och därigenom drar kopplingar mellan nuvarande Ryssland och Sovjetunionen, samt deras bild på "de andra".

I artikel 4 nämns det att Pussy Riot sammanföll med den ortodoxa kyrkans kamp både mot Islam och mot det liberala väst, som idé, och att detta hör till Putins konservativa plattform. Detta syns i den starka reaktionen, att stärka ortodoxin i landet, omkring tiden för Pussy Riots rättegång, enligt författaren.

I artikel 10 refererar författaren till ett uttalande från Tatiana Moskalkova, som menar att "det är nödvändigt att bevara de moraliska principer och normer som har observerats i staten i århundraden" samt en suppleant som menar att statens förfall inte kommer ligga i det ekonomiska, utan i det moraliska förfallet. Författaren fortsätter sedan att jämföra moralen i olika forna riken, och jämför uttalandet med uttalanden från Mussolini och Hitler, samt Lenin, och menar att det är komplext och närtill omöjligt att skapa en allmän moral. Politiker vet detta, och

Поэтому они, как правило, опускают все драмы, трагедии, тупики национального развития и сразу переходят к феерическим заклинаниям о величии, могуществе, уникальности России, к тому, что неповторимая этика россиян, естественно, вызывает зависть и злобу окружающих. Отсюда уже легко переходить к аморальным злодеям извне, на подкормке у которых находятся внутренние враги. Дärför, som regel, släpper de bort allt drama, tragedier, samt återvändsgränder, i den nationella utvecklingen och går direkt till en förtrollande magisk historia om Rysslands storhet, makt, unika karaktär, att den unika etiken för ryssar naturligtvis orsakar avund och vrede över dem som finns runt dem. Härifrån är det lätt att gå till omoraliska skurkar från utsidan, vars utfodring är inre fiender.

2.5 Analys av juridisk diskurs i Rossijskaja Gazeta

Artikel 3 menar att anklagarna har lagen på sin sida. Författaren menar att Pussy Riots aktiviteter är en del av en informationskampanj mot patriarken, samt kulmen på en del av en "широкомасштабная диффамационная кампания" – en kampanj för att kränka.

I artikel 8 förknippas Pussy Riot med legaliserandet av prostitution, samlevnad och droger. Artikeln beskriver västerländska länder, där dessa saker har legaliserats, och menar att detta är en del av samma rörelse som tar sida för Pussy Riot:

Из ”любви и сострадания” продвинутые страны легализовали проституцию, гомосексуальные сожительства, разрешили наркотики. Они ждут того же самого и от нас, поэтому так быстро к кампании за Pussy Riot присоединилась прогрессивная общественность мира. Av ’kärlek och medkänsla’ har utvecklade länder legaliserat prostitution, homosexuell samlevnad, tillåtit läkemedel. De väntar på samma sak från oss, varför världens progressiva publik kom med i kampanjen för Pussy Riot så snabbt (min översättning).

2.6 Analys av ortodox diskurs i Rossijskaja Gazeta

I artikel 2 omnämner författaren Pussy Riot som obscena huliganer, och hävdar att de måste ”тиражировать нормальные люди и respectable издания” – i översättning ”härma vanliga människor och respektabla publikationer” för att upprätthålla legitimitet. Fraserna de sjöng under uppträdandet omnämns som blasfemiska. Författaren skriver vid ett tillfälle att ”vi” behövde kyrkan, och sätter därmed folket och kyrkan på samma sida i konflikten.

I artikel 3 nämner författaren demoner, och omnämner det Pussy Riot gjorde som blasfemiskt, ordagrant, och anknyter det till fenomenet med “blasfemiska danser”. Författaren nämner även att Pussy Riot är en del av oppositionen, den andra delen är en anti-klergisk kampanj. Artikeln beskriver Pussy Riot rakt av som huliganer. Agerandet i kyrkan beskrivs som kulmen av en enorm storskalig förlamningskampanj. Författaren undrar varför Marat Alexandrovich, chefen för projektet Kulturella Alliansen, innehar så stort hat för den ortodoxa kyrkan. Kulturen sätts på ena sidan, och religionen på den andra, i en kamp vilken den sistnämnda har rätt.

Artikel 4 omnämner Pussy Riots aktiviteter som huliganism. Författaren benämner åklagarens uttalanden som legitima. Bland annat menar åklagaren att

Это осознанная тщательно спланированная акция по унижению чувств и верований приверженцев христианского мира и умалению духовных основ государства, - отметил в суде гособвинитель. Det här är en avsiktlig noggrant planerad åtgärd för att förnedra känslor och övertygelser om de kristna världens anhängare och för att förminska statens andliga grundvalar (min översättning).

Åklagaren menar även att medlemmarna valde platsen för att skrika ut sina ord med syftet att åstadkomma andliga sår på de troende. Artikeln nämner att medlemmarna själva inte anser sig skyldiga till hat, de anser att det är ett brott som handlar om rätt och fel, och inte hat mot troende. De förstår inte kyrkans inre ordning, och förstår därmed inte att deras brott inefattar att de hatar alla ortodoxa människor, enligt författaren.

I artikel 5 omnämns ett av Madonnas uppträdanden i koppling till Pussy Riot. Författaren menar att hon utnyttjar religiösa ikoner och gör dem innehållslösa. Sexuella aktioner som visades på skärmen under uppträdandet omnämns som hädelse.

Artikel 7 nämner hur anhängarna till Pussy Riot är en del av en större ateistisk och anti-religiös rörelse. Det dras kopplingar mellan Pussy Riot och förföljelser av kristna på 20- och 30-talet, och likställer deras aggression.

Artikel 8 nämner Pussy Riot som en central del av problemen mellan det sekulära samhället och kyrkan. Det förs en lång diskussion om komplexiteten i religionen, men den som får rum att tala i artikeln hävdar bestämt att kristna inte har någon plats i ett förlåtningssystem.

Punkfeminister anses bekräftas av sina anhängare “в правильности совершенного греха” - “i den fullkomliga syndens korrekthet”. Personen fortsätter och hävdar att kyrkan måste erkänna detta utövande som synd, både blasfemin i templet och det som kallas tolerant liberalism, eftersom båda innebär att förråda Kristus. Författaren menar att större intresse för den ortodoxa traditionen ökar utrymme för en större diskussion i allmänhet.

Artikel 10 handlar om den kulturella figuren och människorättsförsvararen Teivo Teivanen, som i Finland blev anklagad för att bryta mot religiösa toleransregler, för en konsert i den ortodoxa kyrkan i Helsingborg. Författaren kallar detta för ”Pussy Riot ’а-ля фински”, i översättning ”en finsk Pussy Riot”. Författaren omnämner dessa sorts aktivister som huliganer. Författaren drar även kopplingar till de ukrainska Femen, och omnämner deras handlingar som vandalism. I slutet noterar författaren att straffet, det vill säga två år i fängelse, kan få Teivanen att ändra sig: ”Этот срок вполне реален и достаточен для того, чтобы Тейвайнен усвоил один древний, как мир, постулат: в божий храм нельзя идти с дурными помыслами.” i översättning ”Denna period är helt realistisk, och tillräcklig för Teivainen att lära sig ett postulat, lika gammalt som världen: i Guds tempel kan man inte gå med dåliga tankar.” I artikeln ingår en åsiktskolumn med Johan Bäckman. Han menar att ”Любой нормальный человек понимает, что нельзя унижать чувства других верующих - будь то в церкви, мечети или синагоге.” i översättning ”Varje normal person förstår att man inte bör förnedra andra troendes känslor - vare sig det är i en kyrka, en moské eller en synagoga.”

2.7 Analys av patriarkal diskurs i Rossijskaja Gazeta

I artikel 5 omnämns ett av Madonnas uppträdanden i koppling till Pussy Riot. Det omnämns hur det på skärmar visas något som liknar gruppsex, vilket författaren tycker är osmakligt. Författaren menar att det inte är konstigt att Madonna står för Pussy Riot, efter att ha sett detta, eftersom hon är tydligt ideologisk i denna riktning. Författaren gör narr av ordet ”Pussy”, och likställer det med homosexualitet.

I artikel 8 förknippas Pussy Riot med legaliserandet av prostitution, homosexualitet och droger. Det dras också paralleller till att barn skulle lära sig ”okonventionellt sex”, alltså icke heterosexualitet, i skolan som en del av samma rörelse: ”Все бы хорошо, да только в этой системе всепрощения христианам нет места - они же не хотят, чтобы их дети были проститутками или учились нетрадиционному сексу в школе” i översättning ”allt vore bra, men i detta system har kristna ingen plats – de vill inte att deras barn ska vara prostituerade eller lära sig okonventionellt sex i skolan.”

I artikel 9 anfäller författaren Pussy Riot och menar att deras konst är ihålig, och undrar ironiskt vad som är skillnaden mellan ”Pusy” och homosexualitet: ”Планировала сделать акцент на геях, но подвернулись "пуси". Какая к черту разница?” i översättning ”jag planerade att fokusera på homosexualitet, men utsattes för ”pussy”. Vad fan är skillnaden?” Författaren ställer sig negativ till västerländska artister, exempelvis Madonna, och menar att hon och Pussy Riot spelar ett spel, som de inbjuder andra att spela. Författaren refererar till ”tatu-tjejer” vilket är en referens till den ryska tonårsduon som blev internationellt kända genom sin musikvideo till sin sång ”all the things she said” från 2002, som visade bilder på två tjejer som kysstes.

I artikel 10 drar författaren kopplingar mellan Pussy Riot och Femen, och fokuserar på det yttre genom att tala om den sistnämnda gruppens ”kända topless-handlingar”, ”...известные своими эпатажными топлес-акциями.”

2.8 Analys av diskurs om Rysslands säregenhet i Rossijskaja Gazeta

I artikel 1 menar författaren att det krävs att förstå processen med fallet Pussy Riot, för att förstå Rysslands situation i väst. Författaren intervjuar Medvedev om lagförslaget mot icke-statliga organisationer, som menar att detta är falskt, och att inte Ryssland går mot ett

totalitärt samhälle. Enligt Medvedev motsvarar lagstifningen utländska lagar, och Ryssland är inte unikt i detta avseende.

I artikel 8 nämner författaren uttalandet att väst har hamnat i moralisk kris, eftersom de fokuserar för mycket på förlåtelse och verkar likgiltiga inför världen inom ramarna för sin religion. Artikeln nämner ”avancerade västerländska länder”, som har legaliserat prostitution och droger, och därför har ställt sig på Pussy Riots sida, och menar att alla är en del av samma idéströmning. Författaren citerar Billy Grahams citat ”Om Gud inte straffar USA, så måste Han be om ursäkt till Sodom och Gomorra.” som anspelar på att sex skulle dyrkas lika mycket som Gud i USA. Författaren ställer sig kritisk till tolerans, och beskriver liberalismen som något radikalt, som gör att moralen relativiseras. Ståndpunkten sammanfattas i detta citat: ”Мы же, люди церковные, обязаны защищать свою Церковь от нападок тех, кто хочет, чтобы она признала нормой грех, будь-то богохульство в храме или весь ’толерантный набор’ радикального либерализма’ – ”vi, kyrkans folk, är skyldiga att försvara vår kyrka mot attackerna av dem som vill att den ska erkänna syndens norm, oavsett om det är blasfemi i templet eller hela den ’toleranta uppsättningen’ av radikal liberalism.”

I artikel 9 diskuterar författaren ”tatu-tjejer” vilket som redan nämnt är en referens till en rysk tonårsduo. Författaren betonar att de åkte och blev kända i Amerika, landet som invaderade och krossade demokratin i Irak. Genom att poängtera detta demoniserar författaren Amerika och uttrycker att väst invaderar öst. Författaren nämner även artister från väst, exempelvis Madonna och Red Hot Chili Peppers, som enligt författaren ”поклониться Pussy Riot как вершине российской культуры.” - ”bugar sig för Pussy Riot som toppen av den ryska kulturen”. Det nämns även exempel från västerländsk kultur, t.ex. Monica Belluccis karaktär i filmen ”Malena”, där konstruktionen av kvinnan är negativ. Författaren nämner Pussy Riot i förhållande till hur den västerländska kvinnan uttrycks i kulturen, med exempel som ”trottoarkvinnan”, och ”kvinnan avskuren från flickan”, konstruktioner som författaren dock inte förklarar. Författaren beskriver dessa västerländska idéer om kvinnan som hyckleri, och idioti, och undrar om de inte är del av samma rörelse, som författaren beskriver som ett slags kollektivt pussy riot.

3. Slutsatser

3.1 Återkoppling till syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka hur Pussy Riot representerades under tiden för deras rättegång 2012 i ryska medier. Detta undersöktes genom att operationalisera en diskursanalys av specifika diskurser på 10 artiklar i Nezavisimaja Gazeta och Rossijskaja Gazeta. Svaret på forskningsfrågan ”Hur representerades Pussy Riot under tiden för deras rättegång 2012 i tidningarna Rossijskaja Gazeta, och Nezavisimaja Gazeta genom patriarkala diskurser, ortodoxa diskurser, diskurser om Rysslands säregenhet, samt diskurser om juridik?” har framgått av diskursanalysen i empiri-delen. Som redan påpekat av Olson (2007: 31) kan inte diskursanalysen ge några definitiva svar, men ge insikt och vetenskap som bidrar till mer diskussion och argumentation om fallet. Till diskussionen och argumentationen ska jag nu vända mig.

3.2 Sammanfattning, diskussion och argumentation om resultatet av diskursanalysen

Redan vid en första anblick är det tydligt att den nationella tidningen, Rossijskaja Gazeta, har flest författare och intervjuobjekt, som är negativt inställda till Pussy Riot, och tar ställning för kyrkan. Det var mycket vanligare i Rossijskaja Gazeta att Pussy Riot ansågs vara en del av en större rörelse mot Putin och Kyrkan där allt som hade med kvinnor och sexualiteter som beskrevs som avvikande hörde till, medan man i Nezavisimaja Gazeta aldrig antydde eller fokuserade på detta samband. Detta binära fokus med den ihopklumpade rörelsen på den ena sidan och staten på den andra, stämmer överens med Shevzovs (2014: 124-127) antagande att kvinnor betraktas med misstanke av staten och Sperlings beskrivning av statens agerande, eftersom de har använt sig av lagar för att trycka ner både sexuella, politiska och religiösa minoriteter (Sperling, 2014: 299), enligt min analys. Den patriarkala diskursen var tydlig i Rossijskaja Gazeta, vilket Sperling (2014) hävdar är en del av Putins regims diskurs för att legitimera sig. Denna diskurs var obefintlig i Nezavisimaja Gazeta. Den juridiska och ortodoxa diskursen överlappade ofta i talet om moral. I Nezavisimaja Gazeta talas det oftare om en problematik i statens möjlighet att bestämma vad som är moraliskt och inte, och att detta har varit en problematik länge, medan det i Rossijskaja Gazeta oftare sägs rakt ut att Pussy Riot gjorde något som var omoraliskt, och att domstolen är den sista instansen som måste bestämma, eller att kyrkan har anspråk på moralen. I Rossijskaja Gazeta beskrivs Pussy Riot ofta rakt av som huliganer, eller till och med demoner, och det de har gjort som blasfemi antingen av författaren eller människor de intervjuar, vilket i Nezavisimaja Gazeta ofta uttrycktes som löjligt. Nezavisimaja Gazeta var den enda tidningen som anknöt Pussy Riots rättegång,

direkt eller indirekt, till Sovjetunionen, för att belysa informationskiget eller hur staten förtrycker civilsamhället. Inom den juridiska diskursen var det vanligare i Rossijskaja Gazeta att man tog upp det åklagaren sade, medan man i Nezavisimaja Gazeta tog upp det Pussy Riot sade. Rossijskaja Gazeta hade ett klart tydligare fokus på religionen under rättegången. Detta var enligt sociologen Vadim Volkov ett sätt för domstolen att mobilisera konservativa anhängare till stöd för Putins regim (Sperling, 2014). Genom att förstärka detta fokus, kan man då avkoda tidningen Rossijskaja Gazetas beteende som att den hjälpte att nå detta mål. Att tala om religiösa känslor var betydligt vanligare i Rossijskaja Gazeta, speciellt i förhållande till rättegången. Detta är viktigt, eftersom rättegången var en iscensättning för att uttrycka hatkänslor genom religion, till för att förstärka den ryska nationella identiteten (Pylypchuk & Winkel, 2015). Den konstanta upprepningen av känslorna under rättegången i Rossijskaja Gazeta tjänar som en förlängning och förstärkning av denna iscensättning. Anklagelsen om huliganism nämndes i båda tidningarna, dock aningen mer i Rossijskaja Gazeta, som dessutom höll med om benämningen. Detta stämmer överens med forskning av Kananovich (2015) som visar att förekomsten av innehåll om huliganer i Rossijskaja Gazeta var väldigt vanligt. Båda tidningarna menade att olika händelser i domstolen var en del av informationssäkerhetsoperationer eller censursoperationer från den andra sidan. Det mest uppenbara som framgick genom undersökningen var att Rossijskaja Gazeta, tidningen som är finansierad av staten, ger en mycket mer svartvit bild av fallet, än Nezavisimaja Gazeta. Pussy Riot beskrevs med flertal skällsord, och deras aktioner som moraliskt förkastliga och felaktiga. Nezavisimaja Gazeta, däremot, försökte ofta starta en diskussion om moralens komplexitet, eller sätta fallet i större historisk kontext. Nezavisimaja Gazeta försökte göra Rysslands rättväsende mindre absolut och mer relativt genom att jämföra det med andra länder, och menade att ledare försökte ena folket genom att måla upp bilden av en gemensam fiende utifrån. I Rossijskaja Gazeta målades väst ofta upp som något negativt, och som hade med alternativa sexualiteter att göra. Liberalism beskrevs ofta som något radikalt, med stor negativ potential och som anknöts till förlusten av moral, både av kyrkan och politiska ledare, som får plats i Rossijskaja Gazeta men sällan i Nezavisimaja Gazeta. I Nezavisimaja Gazeta fick oftare talespersoner och medier från västerländska länder mycket större utrymme. Vissa diskurser överlappade oftare med varandra. Från att tala om den religiösa aspekten i Pussy Riots agerande var det väldigt enkelt för författarna att omnämna Pussy Riot som huliganer eller kränkare. När det i Rossijskaja Gazeta talades om Rysslands säregenhet genom att sätta Rysslands kultur mot

andra kulturer, var det vanligt att dessutom uttrycka en patriarkal diskurs genom att brännmärka sexualiteten hos kvinnliga artister över lag.

3.3 Förslag till framtida forskning

Denna undersökning är begränsad både i tid och omfattning, och slutsatser måste därför dras med försiktighet. Samma studie skulle kunna göras med en större mängd artiklar, eller genom att jämföra Ryssland och andra utländska mediers syn på Pussy Riot. Forskare skulle också kunna göra analys av synen på Pussy Riot i sociala medier, för att se i vilken utsträckning Pussy Riots tidigare nämnda medieaktivism har fungerat. Nu efter diskursanalysen, tror jag att en ideologisk analys eller argumentationsanalys, som mer fokuserar på hur argumentet byggs upp (Essaiason et al, 2017) även skulle passa för att förse mig med ny kunskap inom diskussionen om Pussy Riot, och ge mig mer kompetens i att analysera hur olika aktörer i fallet mer specifikt argumenterar. De olika perspektiven från de olika institutioner i samhället och deras språk tyder på en stor kamp mellan olika krafter i det ryska samhället, och genom att synliggöra dessa perspektiv genom diskurser i så många olika texter som möjligt, kan man bygga för en större förståelse för Pussy Riot och det ryska samhället överhuvudtaget, och hur man kan sätta rörelsen i ett större historiskt perspektiv. Om man antar att många av lagarna som senare instiftades på grund av Pussy Riot och rörelsen som har följt på den, kan det dessutom bli nödvändigt att lägga till nya perspektiv i framtiden, då nya lagar kan bildas i framtiden, vilket skulle ge fallet en ny innebörd för demokratin i Ryssland. Om olika aktörer i samhället börjar förhålla sig på nya sätt eller tar upp nya frågor i förhållande till uppträdandet i katedralen, blir ny forskning nödvändig för att inrama diskurserna som användes under tiden för rättegången på ett nytt sätt. En fördel med mina specifika diskurser är att de är motiverade med mycket forskning. De skulle därmed, för detta fall, kunna omformas, eller repliceras på andra material, vilket är, förutom användbarhet, av central betydelse för kunskap (Teece, 2003: 136). Att använda samma diskurser på olika material från olika aktörer i samhället och jämföra skulle kunna visa skillnader i deras syn på fallet.

Referenser

- Agaltsova, Anna (2014) *Collective Female Identities in Discussions about Pussy Riot's Performance* i *Religion and Gender* vol. 4, no. 2 (2014), pp. 184–201
- Beattie, Tina (2005) 'Religious Identity and the Ethics of Representation: the Study of Religion and Gender in the Secular Academy' i Ursula King and Tina Beattie (eds.), *Gender, Religion and Diversity: Cross-Cultural Perspectives*, London: Continuum International Publishing, pp 65–78.
- Belin, L. (2002) *The Russian Media in the 1990s* i *The Journal of Communist Studies and Transition Politics* vol. 18, pp 139-160. Routledge. Taylor & Francis Group.
HÄMTAD 2017-11-10
- Bernstein, Anya. (2013) *An Inadvertent Sacrifice: Body Politics and Sovereign Power in the Pussy Riot Affair* i *Critical Inquiry*, vol 40, 220-241. The University of Chicago.
HÄMTAD 2017-11-09
- Bodin, Per Arne (2009) *Language, Canonization and Holy Foolishness*. Stockholm: Stockholm University.
- Bodin, Per Arne (2011) *Icons, Iconoclasm and Blasphemy: On Russian Art Today*, pp 43-59. Bysantinska sällskapet, vol 28. Uppsala.
- Bolin, Isabelle. (2014) *Performance of revolution: En studie av receptionen kring Pussy Riot*. Kandidatuppsats högskolan i halmstad. Halmstad, Kristian IV:s väg.
HÄMTAD 2016-11-27
- Brock, Maria (2016) *A psychosocial analysis of reactions to Pussy Riot: Velvet Revolution or Frenzied Uteri* i *Subjectivity* Vol. 9, 2, 126–144 Macmillan Publishers Ltd.
- Bryman, A. (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö, Liber.
- Cassin, Bara, et al. (2014) *Dictionary of Untranslatables: a Philosophical Lexicon*. Princeton University Press, 41 William Street, Princeton, New Jersey.
- Cope, Meghan (2013) *Coding Transcripts and Diaries*. In Clifford, N and Valentine, G. (eds, 2013) *Key methods in Geography*. Los Angeles: Sage publications Ltd.
- Crotty, Jo, Marie Sarah Hall & Ljubownikow, Sergej (2014) *Post-Soviet Civil Society Development in the Russian Federation: The Impact of the NGO Law* i *Europe-Asia Studies* vol. 66, No. 8. Pp 1253-1269. Routledge. Taylor & Francis. Published on behalf of Central and East European Studies, University of Glasgow.
HÄMTAD 2017-11-10
- de Smaele, H. (2006). 'In the name of democracy'. *The paradox of democracy and press freedom in post-communist Russia* i K. Voltmer (ed.) (2006) *Mass media and political communication in new democracies* pp 35-49. London, Routledge.

Dugin, Alexander (2012) *Мы должны забрать у либералов как минимум половину медийного поля!* Nanakune.ru
<https://www.nakanune.ru/articles/16946/>
HÄMTAD 2017-11-28

Elder, Miriam. (2012) *Pussy Riot trial: prosecutors call for three-year jail term.*
<https://www.theguardian.com/world/2012/aug/07/pussy-riot-trial-prosecutors-jail-term>
HÄMTAD 2017-11-10

Elder, Miriam (2013). *Feminism could destroy Russia, Russian Orthodox patriarch claims*
<https://www.theguardian.com/world/2013/apr/09/feminism-destroy-russia-patriarch-kirill?INTCMP=ILCNETTXT3487>
HÄMTAD 2017-11-10

Essaiason, Peter, et al (2017) *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad.* Wolters Kluwer. Stockholm.

Feagin, Joe R, Orum M., Anthony, Sjoberg, Gideon (1991) *The Case Study.* The university of North Carolina Press, USA

Freedom House report. Russia 2015 Press Freedom report.
www.freedomhouse.org/report/freedom-press/2015/Russia
HÄMTAD 2016-11-27

Fulcher, R. (2010) *Critical Discourse Analysis.* London and New York. Longman.

Gainutinov, Damir (2015) *Russian Practie: Perscution for Criticism or Punishment for Blasphemy* i J. Gerlach, J. Töpfer (eds.), *The Role of Religion in Eastern Europe Today* pp 95-100 © Springer Fachmedien Wiesbaden 2015

Georgaca, E. and Avdi, E. (2011) *Discourse Analysis*, in *Qualitative Research Methods in Mental Health and Psychotherapy: A Guide for Students and Practitioners* (eds D. Harper and A. R. Thompson), John Wiley & Sons, Ltd, Chichester, UK.

Gerlach, Julia (2015) *Religion and State Identity-Buildng in the New Russia* i J. Gerlach, J. Töpfer (eds.), *The Role of Religion in Eastern Europe Today.* 103-143 © Springer Fachmedien Wiesbaden 2015

Gillespie, M. & Toynbee, J., (2006) *Analysing Media Texts* i *Understanding Media*, no. 4. Maidenhead: Open University Press. United Kingdom.

Gradszkova, et al. (2013) *Pussy Riot: Reflections on receptions. Some questions concerning public reactions in Russia to the Pussy Riot's intervention and trial.* Published on Balticworlds.com on februari 20, 2013 <http://balticworlds.com/reflections-on-receptions/>
HÄMTAD 2016-11-27

Hendley, Kathryn (2013) *The Role of Law* i Wegren, Stephen K. (2013) *Return to Putin's Russia: Past imperfect, future uncertain* pp 83-103. New York: Rowman & Littlefield publishers, inc.

Sparks, Colin (2008) *Media Systems in Transition: Poland, Russia, China* i Jakubowicz, K. and Sükösd, M. (eds) (2008). *Finding the right place on the map: Central and Eastern European media change in a global perspective*, pp 7-24. Bristol, UK, Intellect.

Jonson, Lena (2014) *Konst och Politik under Putin* i *Nordisk Østforum*, vol. 28
https://www.idunn.no/nof/2014/02/konst_och_politik_under_putin
HÄMTAD 2017-11-11

Kananovich, Volha (2015) *Progressive Artists, Political Martyrs, or Blasphemous Hussies? A Content Analysis of the Russian Media Coverage of the Pussy Riot Affair*. Routledge. Taylor & Francis group.

Katharina Wiedlack & Masha Neufeld (2014) *Lost in Translation? Pussy Riot Solidarity Activism and the Danger of Perpetuating North/Western Hegemonies* i *Religion and Gender* vol. 4, no. 2 (2014), pp. 145–165

Kinossian, Nadir. (2015) *Resurrection of the Temple. The Role of the State in Shaping Regional Political Identity* i J. Gerlach, J. Töpfer (eds.), *The Role of Religion in Eastern Europe Today*, pp 145-159 © Springer Fachmedien Wiesbaden 2015

Kuhr, Natasha (2013) *Russia and the World* i Kurth, Natasha (ed.) *Russia and the World: The Internal-External Nexus* pp 1-9. Routledge, USA, 771 Third Avenue, New York.

Leeson, J. and C. J. Coyne (2008) *Media Freedom, Political Knowledge, and Participation*. i *The Journal of Economic Perspectives* vol. 22 pp 155-170

Lipman, Masha (2012). *Putin's Religious War against Pussy Riot*, i The New Yorker [online], www.newyorker.com/online/blogs/newsdesk/2012/07/putins-religious-war-against-pussy-riot.html. HÄMTAD 2017-11-10

Lossky (1952), *History of Russian Philosophy*. George Allen and Unwin Ltd. Ruskin House Museum Street, London.

March, Luke (2013) *Nationalism for Export? The Domestic and Foreign-Policy Implications of the New 'Russian Idea'* i Kurth, Natasha (ed.) *Russia and the World: The Internal-External Nexus* pp 9-33. Routledge, USA, 771 Third Avenue, New York.

Martin, Shannon E. (1998) *Newspapers of Record in a Digital Age: From Hot Type to Hot Link*. Westport, CT: Praeger Publishers. p. 1.

Martinez, Kerstin Cielito Nathalie (2014) *The Russian religious-governmental relation though media representation: A Critical Discourse Analysis*. Thesis in Religion in Peace and Conflict. Uppsala Universitet.

Miller, T., (1997) *Functional Approaches to Written Text: Classroom Applications*. United States Information Agency, Washington, D.C.

Morgan, A. (2010) *Discourse analysis: An overview for the Neophyte Researcher* i *Journal of Health and Social Care Improvement*. Vol. 1:1-7.

Olson, B. (2007) *Quantitative “versus” Qualitative Research: The Wrong Question*. Edmonton. University of Alberta Press.

ONI (2012) lista: <https://www.theguardian.com/technology/datablog/2012/apr/16/internet-censorship-country-list>

Peters, B. (2003). *The Media's Role: Covering or Covering up Corruption*. Global Corruption Report 2003. United Nations.
<http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/APCITY/UNPAN008437.pdf>
HÄMTAD 2017-11-10

Posadskaya, Anastasia (1994) *Women in Russia: a new era in Russian feminism*. Verso, London, New York.

Pörzgen, G. and Sager, D. (2009) *Russia. Heroes and Henchmen. The work of journalists and the media in the Russian Regions*. Reporters Without Borders. Rue Vivienne, Paris.

Pussy Riot. (2013a) *Pussy Riot! A Punk Prayer for Freedom: Letters from Prison, Songs, Poems, and Courtroom Statements, Plus Tributes to the Punk Band That Shook the World*. The Feminist Press. City University of New York.

Pussy Riot. (2013b) ‘*Pussy Riot Manifesto*’, in Emily Neu, Jade French, Pussy Riot (eds.), *Let's Start a Pussy Riot*, London: Rough Trade.

Pylypchuk, Inga & Winkel, Heike. (2015) *Strong Emotions, Weak Subjects. On the Role of Hurt Feelings in the Trial against Pusy Riot* i J. Gerlach, J. Töpfer (eds.), *The Role of Religion in Eastern Europe Today* pp 161-186 © Springer Fachmedien Wiesbaden 2015

Robin, Mårten (2013) *The Creation of a Crime: Analysis of Different Discourses in the Pussy Riot Debate*. Department of Slavic Languages and Literature. Stockholm University, Stockholm.

Rosenberg, Tiina (2016). *Don't Be Quiet, Start a Riot! On Feminist Activist Performance* Stockholm University Press. Stockholm.

Simons, G. and D. Strovsky (2006). "Censorship in Contemporary Russian Journalism in the Age of the War Against Terrorism: A Historical Perspective." *European journal of communication* 21 (2): 189

Shevzov, Vera (2014) *Women on the Fault Lines of Faith: Pussy Riot and the Insider/Outsider Challenge to Post-Soviet Orthodoxy* i *Religion and Gender* vol. 4, no. 2 (2014), pp. 121–144

Semenenko, Irina (2013) *The Quest for Identity. Russian Public Opinion on Europe and the European Union and the National Identity Agenda* i *Perspectives on European Politics and Society*, vol 14, no 1. 102-122. Routledge, Taylor & Francis Group.

Sperling, Valerie (2014) *Sex, Politics, and Putin: Political Legitimacy in Russia*. Published to Oxford Scholarship Online: November 2014. Oxford University Press, Oxford.

Stanglin, Doug (2013) *Freed Pussy Riot members call Russia amnesty a PR stunt*. USA today 5: 48 p.m. EST December 23, 2013. HÄMTAD 2017-11-10

Tchermalykh, Natalja (2014) *Will Pussy Riot Dance on #Euromaidan? New Dissidence, Civic Disobedience and Cyber-Mythology in the Post-Soviet Context* i *Religion and Gender* vol. 4, no. 2 (2014), pp. 215–220

Teece, David J. (2003) *The Strategic Management of Technology and Intellectual Property* in Faulkner, David O, and Campbell, Andrew (eds) (2003) *The Oxford Handbook of Strategy*. Oxford University Press, Oxford.

Teivanen, Teivo (2014): *Girls by the Church: Construction of a Pussy Riot Event in Finland as a Threat to Russian Gender* i *Roles and Sexual Norms* i *Religion and Gender* vol. 4, no. 2 pp 209-214.

Tolstaja, Katja (2014) *The Pussy Riot Case a Critical Issue for Multidisciplinary Scholarly* i *Roles and Sexual Norms* i *Religion and Gender* vol. 4, no. 2 pp. 100-102

Tsumarova, Elena (2009) *Identity Politics in Russia: Europe in Russian Political Discourse* i Belokurova, Elena (ed) (2009) *European Politics and Society: Studies by Young Russian Scholars*. Vol 1, pp 122-146. St. Petersburg: Intersocis Publishing House.

Umland, Andreas (2012) *The Claim of Russian Distinctiveness as Justification for Putin's Neo-Authoritarian Regime* i *Russian Politics & Law*, 50:5, 3-6. Routledge, Taylor & Francis Group. HÄMTAD 2017-11-28

Vaissié, Cécile (2014) *'Black Robe, Golden Epauettes': From the Russian Dissidents to Pussy Riot* i *Religion and Gender* vol. 4, no. 2 pp. 166-183

Volkova, Elena (2014): *Mater Nostra: The Anti-Blasphemy Message of the Feminist Punk Prayer* i *Religion and Gender* vol. 4, no. 2 pp. 202-208

Wegren, Stephen K. (2013) *Return to Putin's Russia: Past imperfect, future uncertain*. New York: Rowman & Littlefield publishers, inc.

Winter Jorgensen, M. and Phillips, L., (2002) *Discourse analysis as theory and method*. SAGE publications. 6 Bonhil Street, London

Wodak, Ruth, and Meyer, Michael (2009). *Methods of Critical Discourse Analysis*. Sage publications, Ltd. 1 Oliver's yard, 55 city road, London

BILAGOR

Bilaga 1

Texten till Pussy Riots ”Guds moder, jaga bort Putin”

Панк-молебен: Богородица, Путина прогони – sången som uppträdes med i Katedralen 21 Februari 2012

(Хор) Богородица, Дево, Путина прогони
Путина прогони,
Путина прогони,
Путина прогони

Черная ряса, золотые погоны
Все прихожане ползут на поклоны
Призрак свободы на небесах
Гей-прайд отправлен в Сибирь в кандалах

Глава КГБ, их главный святой
Ведет протестующих в СИЗО под конвой
Чтобы Святейшего не оскорбить
Женщинам нужно рожать и любить
Срань, срань, срань Господня
Срань, срань, срань Господня

(Хор) Богородица, Дево, стань феминисткой
Стань феминисткой,
феминисткой стань

Церковная хвала прогневших воджей
Крестный ход из черных лимузинов
В школу к тебе собирается проповедник
Иди на урок - принеси ему денег!

Патриарх Гундяй верит в Путина
Лучше бы в Бога, сука, верил
Пояс девы не заменит митингов –
На протестах с нами Приснодева Мария!
(Хор) Богородица, Дево, Путина прогони, Путина прогони

Källa: Pussy Riot (2012) Pank-moleben »Bogoroditsa, Putina progoni» v chrame Christa Spasitelja.
Tillgänglig på <http://pussy-riot.livejournal.com/2012/02/21/>. HÄMTAD 2017-11-10

Bilaga 2 – Utvalda artiklar. Samtliga artiklar hämtade 2017-09-09

Tidning: Rossijskaja Gazeta	Länk	Författare	Titel
Artikel 1	https://rg.ru/2012/07/30/medvedev.html	Vitalij Petrov	По правилам честной игры
Artikel 2	https://rg.ru/2012/08/03/otvod-anons.html	Наш телеграм ”Vårt telegram” presenterat av hela tidningen.	Судья по делу Pussy Riot в шестой раз отказалась взять отвод
Artikel 3	https://rg.ru/2012/07/31/danilin.html	Pavel Danilin	Бесы и пляски
Artikel 4	https://rg.ru/2012/07/30/vina-site.html	Ivan Egorov	Сняли маски
Artikel 5	https://rg.ru/2012/08/09/madonna.html	Andrej Vasjanin	Мадонна и пустота
Artikel 6	https://rg.ru/2012/08/02/sud-site.html	Ivan Egorov	Отец Самуцевич не знал о Pussy Riot
Artikel 7	https://rg.ru/2012/08/02/putin.html	Kira Latychina	Пусть сидят и воюют
Artikel 8	https://rg.ru/2012/08/08/rezonans.html	Alexander Shipkov	Что такое милосердие
Artikel 9	https://rg.ru/2012/08/09/madonna-pussy-site.html	Igor Virabov	Главное, чтобы был скандал
Artikel 10	https://rg.ru/2012/08/15/pussy-rait-site.html	Maxim	Из храма в

		Makaritjev	тюрьму

Tidning: Nezavisimaja Gazeta	Länk	Författare	Titel
Artikel 1	http://www.ng.ru/editorial/2012-07-30/2_red.html	Från Redaktionen	В очередь к храму
Artikel 2	http://www.ng.ru/week/2012-07-30/7_culture.html	Grigorij Zaslavskij	Неделя в культуре: Скандал с псковским собором и шесть лет для директора театра
Artikel 3	http://www.ng.ru/politics/2012-07-30/3_kartblansh.html	Andrej Melinkov	Зачем из Pussy Riot сделали сакральную жертву
Artikel 4	http://www.ng.ru/politics/2012-07-31/100_kvrecho300712.html	Från redaktionen	Дмитрия Медведева нужно делать вице-президентом и поручить ему тотальную реформу судебной системы
Artikel 5	http://www.ng.ru/politics/2012-07-31/1_opposition.html	Alexei Gorbatev, Olga Schulga	Политика запугивания оппозиции продолжится
Artikel 6	http://www.ng.ru/politics/2012-07-31/1_pussy.html	Olga Schulga	Процесс Pussy Riot идет в обвинительном

			ключе
Artikel 7	http://www.ng.ru/ng_religii/2012-08-01/3_pussy_riot.html	Vladislav Maltsev	Работа над этической ошибкой
Artikel 8	http://www.ng.ru/newsng/2012-08-01/100_obzor010812.html	Stanislav Minin	Западные СМИ: Ромни считает Россию врагом номер один
Artikel 9	http://www.ng.ru/politics/2012-08-02/1_sud.html	Olga Schulga	Гаджет-революция в судах
Artikel 10	http://www.ng.ru/politics/2012-08-03/3_kartblansh.html	Jiurij Solomonov	Битва за мораль при Хамовниках